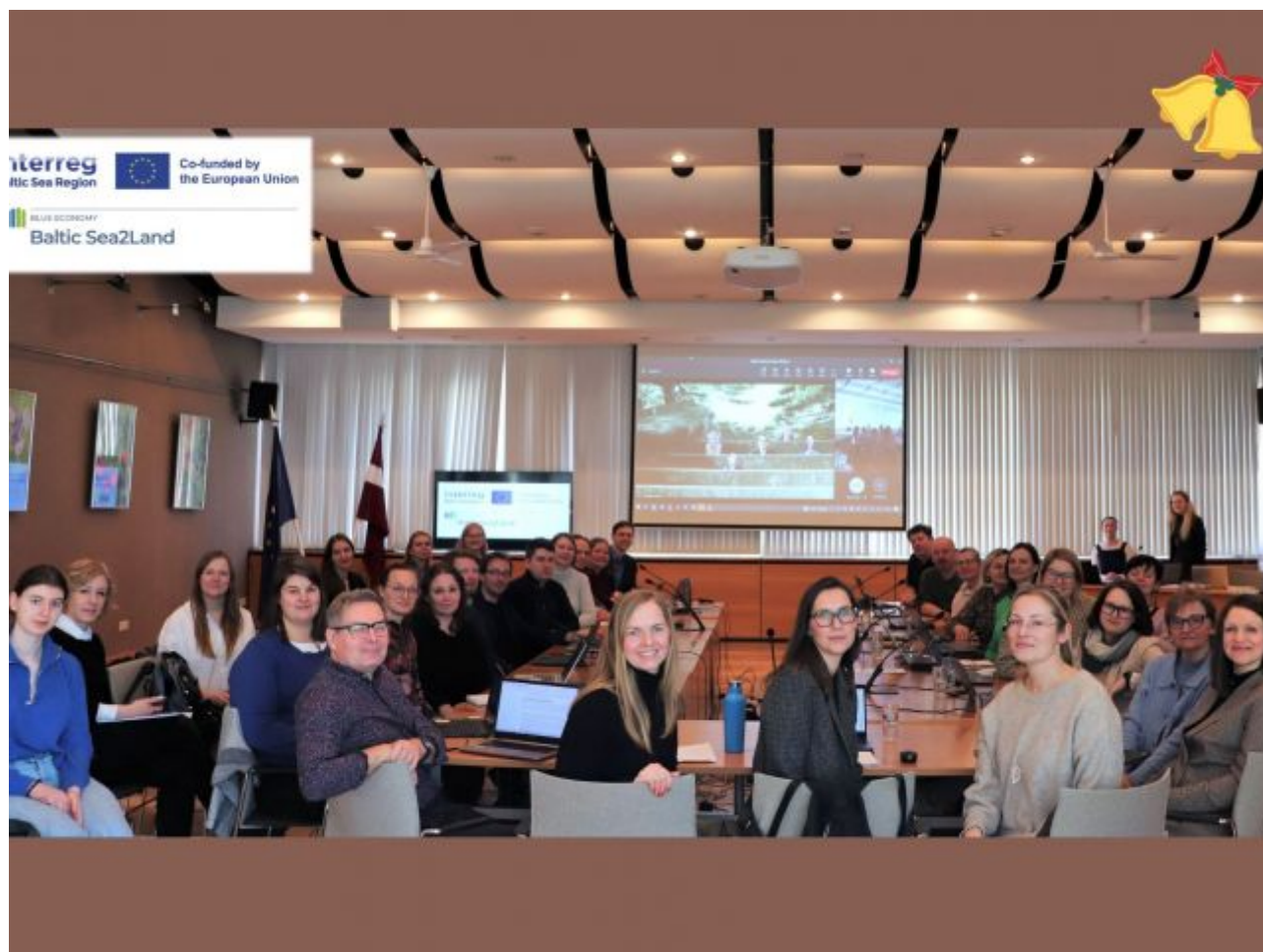

Baltic Sea2Land projekts paceļ buras, lai veicinātu integrētu pārvaldību Baltijas jūras reģiona piekrastē!

Tendence apdzīvot piekrastes teritorijas Eiropā arvien pieaug, un aprēķini liecina, ka vairāk nekā 200 miljoni Eiropas iedzīvotāju pastāvīgi uzturas līdz 50 km attālumā no jūras. Tā skaitā, pieaug vēlme pēc estētiskas atpūtas un kultūras pieredzes, kurā piekrastes ainaviskā dažādība tiek uztverta kā resurss tūrisma attīstībai. Lai saglabātu piekrastes vērtības, kuru dēļ cilvēki izvēlas tajā dzīvot un uzturēties, ir jāveido ilgtspējīga un integrēta pārvaldība piekrastē, kas veicinātu pārdomātu lēmumu pieņemšanu, kā arī atbalstītu līdzsvarotu attīstības risinājumu plānošanu, ieviešanu un saglabāšanu.

Projekts **“Baltic Sea2Land”** atbalsta daudzveidīgas un dzīvotspējīgas piekrastes attīstību ilgtermiņā Baltijas jūras reģionā, veicinot sadarbību starp dažādiem pārvaldības līmeņiem (no vietēja līdz starptautiskam), zilās ekonomikas sektoriem, vietējām kopienām un citām ieinteresētajām pusēm.

Baltic Sea2Land projektā tiek veidoti palāginstrumenti iekļaujošai jūras un sauszemes sasaistes izaicinājumu izvērtēšanai, turpinot attīstīt **LandSeaAct projekta** rezultātā izveidoto Daudzlīmeņu pārvaldības programmu.

Projekta nosaukums: Integrētas pārvaldības veicināšana piekrastē, ilgtspējīgi izmantojot dabas un sociālo kapitālu" (angļu valodā "*Fostering integrated governance for the joint sustainable use of human and natural capital in the near shore zone*", akronīms - "Baltic Sea2Land")

Piekrastei aktuālās problēmas tematiski aptver dažādus jautājumus vairākos plānošanas mērogos - no konfliktiem starp vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem līdz kopējai transnacionālai jūras telpiskajai plānošanai un zemes plānošanas pieejai. Baltijas jūras reģiona

piekraste ir vienota, daudzpusīga sistēma ar katrai vietai piemītošām īpatnībām. Tā kā jūras piekrastes pārvaldībā ieinteresēto pušu īpatsvaru veido plašs spektrs dažādu līmeņu institūciju, plānošanas process ir sarežģīts un laikietilpīgs, tādēļ panākt saskaņošanu visā sauszemē un jūrā ir izaicinājums. Lai sasniegtu mērķus, ir jāizmanto tāda plānošanas pieeja, kas saglabā līdzsvaru starp visām mērķa grupām un ieinteresētajām pusēm, izmantojot kā cilvēka, tā dabas kapitālu.

Attēls 1. BalticSea2Land Atklāšanas sanāksme Rīgā.

Attēls 2. Projekta partneru sanāksme Helsinkos.

Kopumā 13 partneru projekta sadarbība norisinās veiksmīgi, gan ikdienā, gan projekta sanāksmēs. Projekta atklāšanas sanāksme notika 2023. gada februārī Rīgā (skat. Attēls 1) un septembrī tika aizvadīta pirmā projekta partneru sanāksme Helsinkos (skat. Attēls 2). Regulāri tiek organizētas darba paku aktivitāšu tematiskās sanāksmes - intensīvs darbs norisinās pie Sea2Land Navigator palīgrīka komponentu (daudzlīmeņu pārvaldības instrumenta, jūras un piekrastes telpisko datu

interaktīvā kataloga un jomas svarīgāko zināšanu kataloga) izstrādes un pie sagatavošanās instrumenta pilotēšanai, apkopojot nepieciešamos datus un plānojot sadarbību ar ieinteresētajām pusēm.

Projekta partneru kopīgi izstrādātais risinājums ir tiešsaistes platforma jeb **Baltic Sea2Land Navigator** rīks integrētai un ilgtspējīgai piekrastes plānošanai, kā arī daudzlīmeņu pārvaldības veicināšanai. Rīks sastāv no trim satura blokiem:

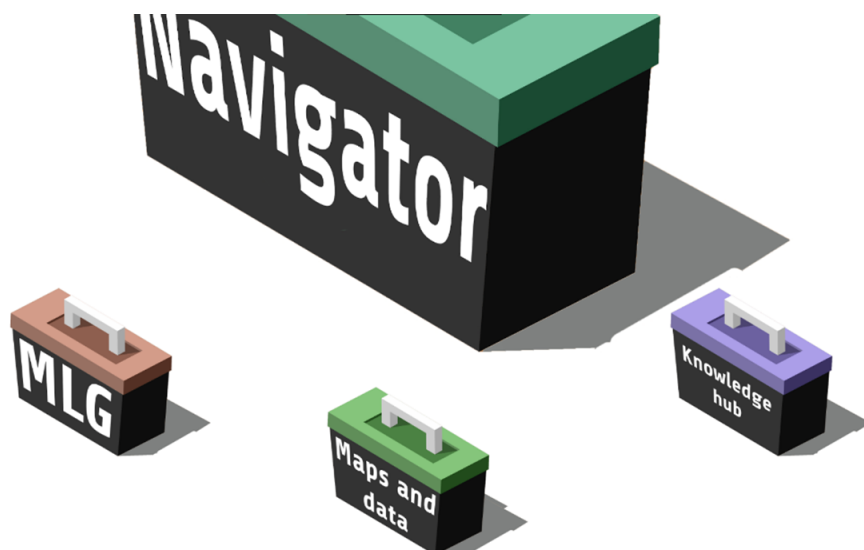
1) integrētai Baltijas jūras piekrastes plānošanai nepieciešamo datu platforma t.sk. kartes (*Data Hub*);

2) vadlīniju un vērtīgo prakšu piemēru apkopojums piekrastes plānošanas kontekstā, kas iestrādāti rīka “Zināšanu centrā” (*Knowledge Hub*);

3) daudzlīmeņu pārvaldības metodes rīks, kas lietotājam piedāvā dažādus uzdevumus ļaujot pārvaldības procesus skatīt no jaunas perspektīvas.

Viens no risinājuma izstrādes koordinatoriem Baltijas jūras vides aizsardzības komisijas jeb HELCOM sekretariāta pārstāvis Manuels Friass (*Manuel Frias*) tēlaini izsakās, ka jaunais Baltic Sea2Land projekts ir pacēlis buras, lai piepildītu jūras un piekrastes **telpisko plānotāju sapņus**:

“Valsts iestādes kopā ar ilgtspējīgas zilās ekonomikas nozarēm, piemēram, zivsaimniecību un tūrismu, var pielīdzināt buru laivai, kur daudzas ieinteresētās personas darbojas kā kuģa apkalpe. Viņiem ir efektīvi jāsadarbojas, lai izvairītos no sadursmēm un virzītos uz paredzēto galamērķi. Vienmērīgai burāšanai pa šiem vētrainajiem sauszemes un jūras mijiedarbības ūdeņiem ir nepieciešama vadības sistēma jeb navigators.”

No 2024. gada sākuma paredzēta projekta sagatavotā risinājuma jeb rīka Sea2Land Navigator

testēšana trīs dažādos pārvaldības līmeņos (nacionālā, reģionālā, vietējā). Projekta ietvaros piedāvāto risinājumu sev būtisku piekrastes pārvaldības izaicinājumu risināšanai izmēģinās seši partneri: Somijas Dienvidrietumu reģions sadarbībā ar piekrastes pašvaldībām, lai aktualizētu integrētas piekrastes pārvaldības stratēģiju; Vācijā - Fehmarnas pašvaldība, plānošanas risinājumiem piekrastes tūrisma, atjaunojamās enerģijas ieguvei uz salas un dabas aizsardzības sabalansēšanai; Polijā - Piejūras pilsētu un pašvaldību apvienība, identificējot zilās ekonomikas ilgtspējīgas attīstības mērķgrupas un potenciālus tūrisma resursus; Igaunijā - Sāmsalas pašvaldība, rodot risinājumus līdzsvarot atkrastes vēja parku un piekrastes tūrisma intereses; Lietuvā - Klaipēdas reģions, uzsākot Klaipēdas reģiona jaunās Specializācijas stratēģijas realizāciju un veidojot stratēģijas monitoringa sistēmu, lai novērotu tās iespaidu uz ilgtspējīgu zilo ekonomiku reģionā. Tā skaitā atrodas arī Latviju pārstāvošie partneri.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (VARAM) kā BalticSea2Land vadošajam partnerim viens no uzdevumiem projektā ir Sea2Land Navigator rīka izmantošanas testēšana nacionālā līmenī. **Rīks tiks izmantots Valsts ilgtermiņa tematiskā plānojuma Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai (Piekrastes plānojuma)** starpposma novērtējuma ziņojuma sagatavošanā. Piekrastes plānojumu ir jāņem vērā, izstrādājot un īstenojot nozaru politikas, tai skaitā, plānojot finansiālā atbalsta instrumentus, pilnveidojot un izstrādājot jaunus normatīvos regulējumus, kā arī plānošanas reģionu un pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus. Projekta darbība saistoši Latvijas teritorijai sasaucas arī ar *reģionāla* līmeņa tematiskā plānojuma izstrādi integrētai jūras piekrastes ūdeņu un piekrastes sauszemes daļas plānošanai Kurzemes plānošanas reģiona piekrastes teritorijām. Par to atbildīgā institūcija ir Kurzemes plānošanas reģions, kurš ir viens no Baltic Sea2Land partneriem.

Pirmās ievadsarunas par Piekrastes tematiskā plānojuma aktualizēšanu norisinājās Jūras un piekrastes telpiskās plānošanas koordinācijas grupas sanāksmes ietvaros 2023. gada 24. augustā, lai rastu kopsaucēju dažādo nozaru interesēm jūras un piekrastes plānošanā, t.sk., informējot par Baltic Sea2Land projekta ideju un plānoto darbību. Savukārt, starptautiskā mērogā pirmie projekta starprezultāti 2023. gada 25. novembrī tika prezentēti **HELCOM-VASAB Jūras telpiskās plānošanas darba grupā**. Nozīmīga loma projekta rezultātu izplatīšanā makro-reģionālā līmenī ir Baltijas jūras valstu telpiskās plānošanas iniciatīvas VASAB sekretariātam, savukārt vietēja līmeņa iesaistes pasākumos - Baltijas Vides Foruma Latvijas un Vācijas pārstāvniecības.

Aktīvais darbs turpinās, lai projekta rezultāti un tajā gūtā pieredze mudinātu plānotājus veidot pārdomātāku plānošanas ietvaru piekrastes pašvaldībās, izmantojot publiski pieejamu tiešsaistes platformu 'Sea2Land Navigator', ar mērķi veicināt integrētu piekrastes teritorijas plānošanu - vietējo ekonomisko attīstību, atbalstot daudzveidīgu uzņēmējdarbību un pakalpojumu infrastruktūras tīklojumu, saudzējot piekrastes dabas mantojumu!

Informāciju sagatavoja: Annija Danenbergā

Projekts "Integrētas pārvaldības veicināšana piekrastē, ilgtspējīgi izmantojot dabas un sociālo kapitālu – Baltic Sea2Land" (angļu valodā "Fostering integrated governance for the joint sustainable use of human and natural capital in the near shore zone") tiek finansēts Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) Interreg Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas 2021. - 2027. gadam 2. prioritātes mērķa 2.2 "Zilā ekonomika" līguma Nr. #C018 ietvaros, un tā īstenošana ir uzsākta 2023. gada 1. janvārī un oficiāli norisināsies līdz 2025. gada 31. decembrim.

Projekta tīmekļa vietne: <https://interreg-baltic.eu/project/balticsea2land/>

Projekta X (Twitter) konts: <https://twitter.com/BalticSea2Land>

Vairāk informācijas latviski pieejama projekta vadošā partnera VARAM mājaslapā: <https://www.varam.gov.lv/lv/projekts/interreg-baltijas-juras-regiona-transnacionalas-sa-darbibas-programmas-2021-2027-gadam-projekts-integretas-parvaldibas-veicinasana-piekraste-ilgtspejigi-izmantojot-dabas-un-socialo-kapitalu-baltic-sea2land>

Kontaktinformācija:

Baltic Sea2Land projekta vadošais partneris – VARAM, Telpiskās plānošanas un zemes pārvaldības departaments

Telpiskās plānošanas un politikas nodaļas vadītāja

Kristīne Kedo: kristine.kedo@varam.gov.lv

Tālr. (+371) 67026558

Projekta satura jautājumi par daudzlīmeņu pārvaldības pieeju

Anita L. Rozenvalde: anitalivija.rozenvalde@varam.gov.lv

Tālr. (+371) 67026909

Projekta satura jautājumi nacionālā pilota īstenošanas ietvaros

Anete Bērziņa: anete.berzina@varam.gov.lv

Tālr. (+371) 67026438

Projekta komunikācija

Annija Danenberga: annija.danenberga@varam.gov.lv

Tālr. (+371) 66016707